

Zasoby elektroniczne w Almie: terminologia i model zasobu

Witamy w szkoleniu dotyczącym zasobów elektronicznych w systemie Alma.

W tym szkoleniu zajmiemy się podstawową terminologią

oraz modelem inwentarza zastosowanym w systemie Alma w celu uporządkowania różnych rodzajów rekordów metadanych.

Przy okazji przedstawimy kilka przykładów zasobów elektronicznych oraz ich rekordów.

Zacznijmy od terminologii.

Gdy instytucja ma dostęp do zasobów elektronicznych od dostawcy,

zasoby te są często stanowią jeden zbiór i są sprzedawane łącznie przez dostawcę.

Sprzedawca może nazywać ów zbiór pakietem, bazą danych lub w inny sposób.

W systemie Alma taką grupę zasobów elektronicznych nazywa się kolekcją.

Kolekcję elektroniczną można wyszukać w systemie Alma za pomocą stałego pola wyszukiwania.

Każda kolekcja ma pole o nazwie Typ. W systemie Alma można wskazać trzy typy kolekcji:

pakiet Agregator, pakiet Selektowny oraz Baza danych.

W przypadku pakietu Agregator instytucja zwykle uzyskuje dostęp do pełnego tekstu

każdego z zasobów w ramach kolekcji – w jednej cenie.

Tak postępuje się na przykład w przypadku kolekcji gazet

lub czasopism z określonej dziedziny.

Jeżeli kolekcja jest pakietem Selektownym,

wynika to z faktu, że dostawca sprzedaje zasoby w ramach pakietu jako osobne pozycje.

Tak dzieje się zazwyczaj w przypadku kolekcji e-booków.

Dana instytucja zamawia u dostawcy poszczególne e-booki,

a następnie w systemie Alma wskazujesz te e-booki w kolekcji,

tak aby użytkownicy mogli uzyskać dostęp do pełnego tekstu w usłudze wyszukiwania zasobów.

Trzeci typ kolekcji to baza danych.

Taka kolekcja nie zawiera żadnych zasobów pełnotekstowych;

można w niej za to znaleźć cytowania i abstrakty.

Być może pamiętasz z wcześniejszych szkoleń, że zasoby fizyczne w systemie Alma

są uporządkowane w ramach modelu złożonego z trzech poziomów:

poziomu bibliograficznego, poziomu zbiorów oraz poziomu pozycji.

Zasoby elektroniczne wykorzystują również rekordy bibliograficzne dotyczące tytułów,

ale te rekordy stanowią część większej, trypoziomowej organizacji

ze względu na podział zasobów na pakiety.

Najwyższy poziom to poziom Kolekcja, który właśnie omówiliśmy.

W przypadku niektórych kolekcji można wprowadzić ustawienie umożliwiające użytkownikom bezpośrednie wyszukanie kolekcji

w usłudze wyszukiwania zasobów. W przypadku innych kolekcji

można ograniczyć użytkownikom możliwość wyszukiwania do poszczególnych tytułów w ramach kolekcji.

Kolejny poziom w modelu inwentarza zasobów elektronicznych to poziom Usługa,

determinujący pełnotekstowy dostęp do kolekcji.

Dla zasobów elektronicznych w systemie Alma dostępna jest usługa pełnego tekstu lub nie jest dostępna żadna usługa,

tak jak w przypadku kolekcji zawierającej abstrakty i cytowania.

Trzeci poziom to portfolio.

Są to poszczególne tytuły w obrębie kolekcji, takie jak e-book lub czasopismo elektroniczne.

Na przykład niektóre kolekcje pakietów selektywnych mają listę portfolio

liczącą tysiące, a nawet dziesiątki tysięcy e-booków.

Niektóre kolekcje pakietów agregatora mają listę portfolio obejmującą setki tytułów czasopism elektronicznych.

Baza danych ma dostępnych portfolio, ponieważ zawiera wyłącznie cytowania i abstrakty.

Przyjrzyjmy się teraz innym przykładom

i przeanalizujmy rekordy metadanych na poszczególnych poziomach modelu inwentarza.

Kiedy znajdziesz właściwą kolekcję,

za pomocą przycisku wiersza akcji wyświetl rekord opisowy.

To rekord bibliograficzny dla tej kolekcji.

Dostępny jest w nim przycisk Edytuj,

który otworzy edytor metadanych Alma (Alma Metadata Editor) umożliwiający wprowadzanie zmian w tym rekordzie bibliograficznym.

Tę funkcję omówimy w ramach innego szkolenia.

Aby otworzyć listę portfolio, kliknij przycisk wiersza akcji.

Następnie kliknij tytuł jednego z portfolio. To rekord bibliograficzny dla portfolio.

Możesz również wyszukać tytuł elektroniczny za pomocą stałego paska wyszukiwania.

W tym przypadku będzie to wyszukiwanie elektronicznego inwentarza na poziomie bibliograficznym.

Konkretny tytuł, na przykład czasopismo elektroniczne lub e-book,

może być dostępny jako portfolio w wielu różnych kolekcjach.

Oznacza to, że dla każdego wyniku dostępny jest przycisk wiersza akcji umożliwiający wyświetlenie listy portfolio,

co pozwala na wyświetlenie wszystkich kolekcji z portfolio będącego tym tytułem.

W tym szkoleniu

pominęliśmy kwestię subskrypcji tych zasobów elektronicznych.

Jednak, jak już być może wiesz, w systemie Alma

istnieje różnica między wyszukiwaniem w strefie Instytucja i wyszukiwaniem w strefie Wspólne.

Niektóre instytucje mają nawet dostęp do strefy Sieć.

Te trzy strefy w systemie Alma zostaną omówione w kolejnym szkoleniu.